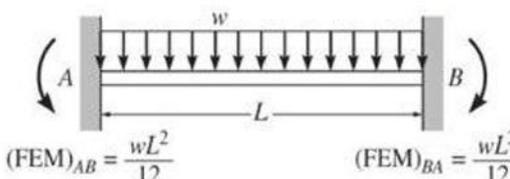

حل تشریحی سوالات تحلیل سازه و مقاومت مصالح

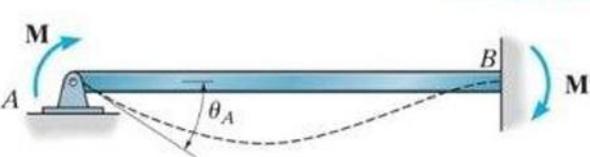
کارشناسی ارشد ۹۸

لنگرهای گیرداری انتها FEM

$(FEM)_{AB} = \frac{wL^2}{12}$ $(FEM)_{BA} = \frac{wL^2}{12}$

ضریب سختی عضو Member Stiffness Factor

$M_{AB} = \frac{2EI}{L}(2\theta_A + \theta_B - 0) + 0 = \frac{2EI}{L}(2+0) = \frac{4EI}{L} \rightarrow K = \frac{4EI}{L}$

نویسنده: تیم شیرزادی

- سازه
- معماری
- آب
- خاک
- راه

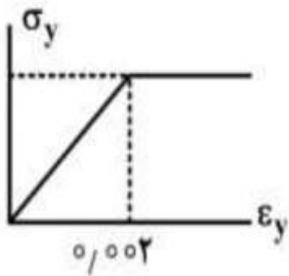

ناشر:

www.civil808.com

زمستان ۱۳۹۸

۴۶- تیری به طول ۴ متر، با مقطع مستطیلی به ارتفاع ۲۰ cm و عرض ۵ cm مورد نظر است. لنگر وارده به تیر، متوسط لنگر پلاستیک کامل و لنگر تسلیم مقطع است. اگر مقدار تنش تسلیم ۲۴۰ MPa و نمودار تنش کرنش به صورت زیر باشد، شعاع انحنای تیر در این حالت چند متر است؟ ($E = ۲۰۰ \text{ GPa}$)

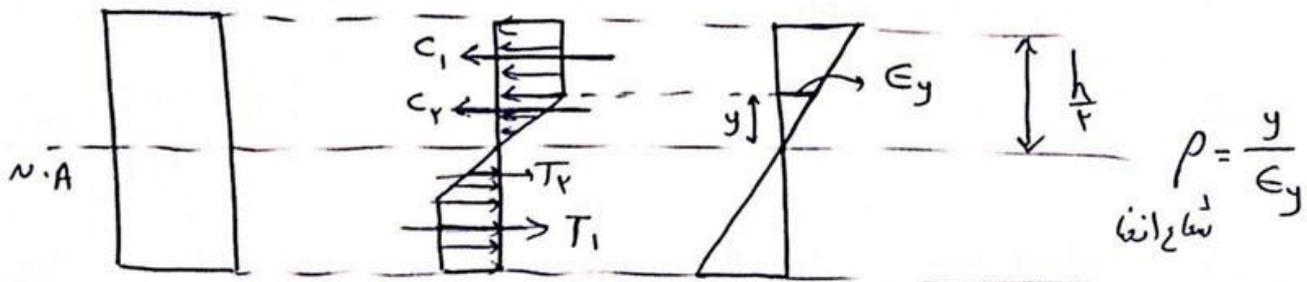
(۱) ۱۲٫۵

(۲) ۲۵

(۳) ۵۰

(۴) ۱۰۰

در مقطع مستطیلی: $\mu_p = 1, 5 \mu_y$

$$\mu = \frac{\mu_p + \mu_y}{\gamma} = \frac{1, 5 \mu_y + \mu_y}{\gamma} = \frac{\delta}{\gamma} \mu_y = \frac{\delta}{\gamma} \left(\frac{bh^2}{4} \right) G_y$$

$$\mu = \gamma c_1 \left[y + \frac{1}{\gamma} \left(\frac{h}{\gamma} - y \right) \right] + \gamma c_2 \left[\frac{\gamma}{4} y \right] =$$

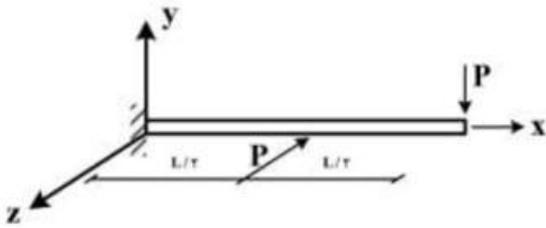
$$\gamma \left[b G_y \times c \left(\frac{h}{\gamma} - y \right) \times \left(\frac{h}{\gamma} + \frac{y}{\gamma} \right) \right] + \gamma \left[\frac{1}{\gamma} \times G_y \times b \times y \right] \frac{\gamma}{4} y = \frac{\delta}{\gamma} b h^2 G_y$$

$$\Rightarrow b G_y \left[\frac{h^2}{\gamma} - y^2 + \frac{\gamma}{4} y^2 \right] = \frac{\delta}{\gamma} b h^2 G_y$$

$$\Rightarrow \frac{h^2}{\gamma} - \frac{y^2}{4} = \frac{\delta}{\gamma} h^2 \rightarrow y = \frac{h}{\sqrt{1.2}}$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{h/\sqrt{1.2}}{\epsilon_y} = \frac{h}{\sqrt{1.2} \times \epsilon_y} = \frac{0,2}{\sqrt{1.2} \times 0,002} = \frac{80}{\sqrt{1.2}} \text{ (m)}$$

۴۷- اگر سطح مقطع تیر طره با مقطع مستطیلی نمایش داده شده برابر A ، ارتفاع مقطع برابر b و عرض آن برابر با a باشد، مقادیر a و b چقدر باشند تا حداکثر تنش ناشی از خمش در دو جهت یکسان گردد؟ (تکیه‌گاه گیردار در سمت چپ است)

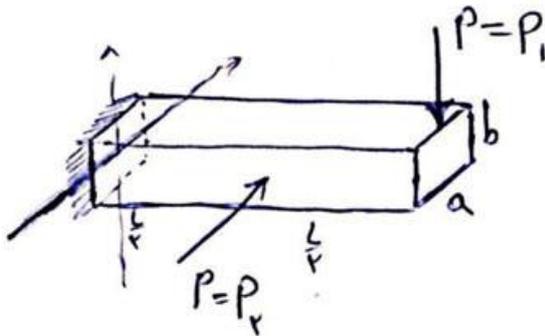
$$a = \sqrt{A}, \quad b = \sqrt{A} \quad (1)$$

$$a = 2\sqrt{A}, \quad b = \sqrt{\frac{A}{2}} \quad (2)$$

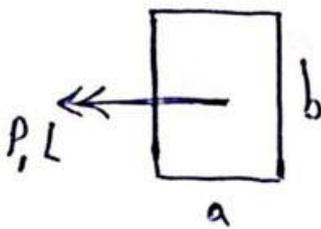
$$a = \sqrt{2A}, \quad b = \sqrt{\frac{A}{2}} \quad (3)$$

$$a = \sqrt{\frac{A}{2}}, \quad b = \sqrt{2A} \quad (4)$$

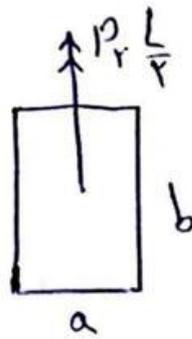
حل: گزینه ۴ صحیح است.

فرض می‌کنیم نیروها همزمان وارد نشده اند
اندر هر کدام را جدا بررسی می‌کنیم

(ناشی از بار P_1)

(ناشی از بار P_2)

بیشترین تنش در تکیه‌گاه می‌رسد:

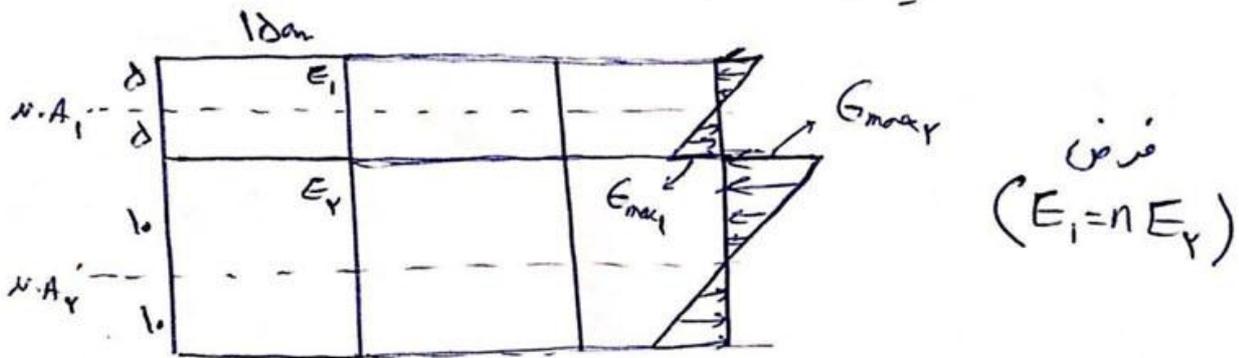
$$\Rightarrow \sigma_{\max_x} = \sigma_{\max_y} \Rightarrow \frac{M_x}{S_x} = \frac{M_y}{S_y} \Rightarrow \frac{P_1 L}{a \frac{b^2}{4}} = \frac{P_2 \frac{L}{2}}{\frac{a^2 b}{4}}$$

$$\Rightarrow b = 2a \quad \xrightarrow{A = E o l m = ab} \quad \begin{cases} a = \sqrt{\frac{A}{2}} \\ b = \sqrt{2A} \end{cases}$$

۴۸- یک مقطع مرکب مستطیل شکل به عرض ۱۵cm و عمق (ارتفاع) برابر ۳۰cm از دو ماده مختلف است به صورتی که ماده اول با مدول ارتجاعی E_1 دارای عمق ۱۰cm در بخش بالایی مقطع و ماده دوم با مدول ارتجاعی E_2 به عمق ۲۰cm در بخش پایینی مقطع قرار دارند. نسبت E_1 به E_2 در یک بارگذاری معین چقدر باشد تا در تراز فصل مشترک دو ماده، $\sigma_1 = \sigma_2$ شود؟

- ۱/۴ (۱)
- ۱/۲ (۲)
- ۲/۳ (۳)
- ۴/۴ (۴)

با فرض اینکه بین ۲ قطعه چسبندگی و جبرئلتی باشد:

هدف: $\sigma_{max1} = \sigma_{max2} \Rightarrow \frac{M_1 \times C_1}{I_1} = \frac{M_2 \times C_2}{I_2}$

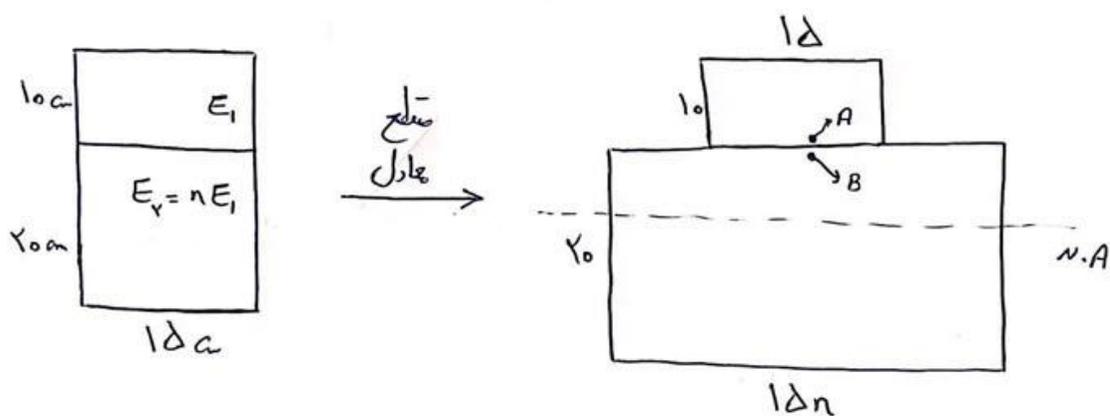
$\Rightarrow$ سهم انگرها:
$$\begin{cases} M_1 = \frac{E I_1}{E I_1 + E I_2} \times M = \frac{n I_1}{n I_1 + I_2} = \frac{n \left(\frac{10 \times 10^4}{12} \right)}{n \left(\frac{10 \times 10^4}{12} \right) + \frac{10 \times 20^4}{12}} = \frac{n}{n+1} M \\ M_2 = \frac{E I_2}{E I_1 + E I_2} \times M = \frac{1}{n+1} M \end{cases}$$

$\Rightarrow \sigma_{max1} = \sigma_{max2} \Rightarrow \frac{\left(\frac{n}{n+1} M \right) \times 10}{\frac{10 \times 10^4}{12}} = \frac{\left(\frac{1}{n+1} M \right) \times 20}{\frac{10 \times 20^4}{12}}$

$\Rightarrow \Delta n = \frac{1 \times 10}{1} \Rightarrow n = 2$

۴۹- با توجه به اطلاعات سوال ۴۸، نسبت E_2 به E_1 چقدر باشد تا در تراز فصل مشترک دو ماده $\tau_1 = \tau_2$ شود؟

- (۱) در فصل مشترک دو ماده، تنش‌های برشی همیشه برابرند و مستقل از E_1 و E_2 هستند.
- (۲) در مقاطع مرکب، تنش‌های برشی وابسته به مدول برشی بوده و مستقل از E_1 و E_2 هستند.
- (۳) در فصل مشترک دو ماده، تنش‌های برشی به شرطی برابر می‌شوند که $E_2 = E_1$ باشد.
- (۴) در مقاطع مرکب، تحت هیچ شرایطی امکان تساوی تنش‌های برشی وجود ندارد.

تنش برشی در A : $\tau_A = \frac{V \times Q_A}{I \times 15}$

تنش برشی در B : $\tau_B = \frac{V \times Q_B}{I \times 15n} \times n$

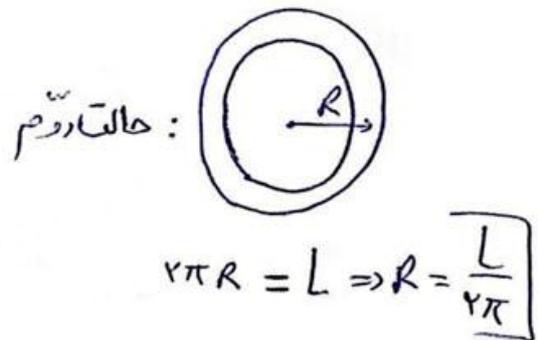
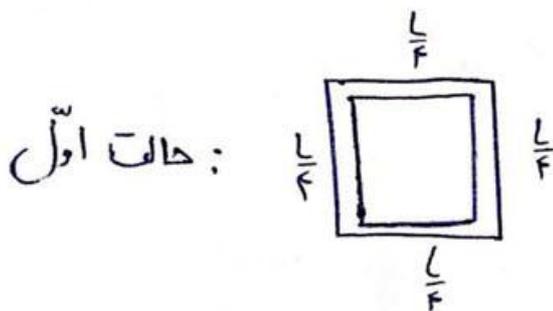
با توجه به برابر بودن $Q_B = Q_A$: $\tau_A = \tau_B$

پس در فرض مشترک در مصالح تنش برشی همواره برابر بوده و مستقل از E_1 و E_2 است. دقت شود که چون عرض ابتدایی در حاره برابر بوده در فرض مشترک نیز تنش‌های برشی برابر شده که اگر عرض اولیه برابر نبود تنش‌ها برابر نمی‌شد.

۵۰- از یک ورق نازک در حالت اول یک قوطی با مقطع مربع و در حالت دوم یک استوانه با مقطع دایره ساخته می‌شود.

نسبت ظرفیت خمشی قوطی (خمش موازی ضلع آن است) به استوانه کدام است؟

- $\frac{\pi}{4}$ (۱)
- $\frac{\pi}{2}$ (۲)
- $\frac{\pi}{3}$ (۳)
- $\frac{2\pi}{3}$ (۴)

$$M_{max} \leq \sigma_w \rightarrow \frac{M c}{I} \leq \sigma_w \Rightarrow M \leq \underbrace{\frac{\sigma_w \cdot I}{c}}_{\text{ظرفیت خمشی}}$$

$$\Rightarrow \frac{\left(\frac{\sigma_w \cdot I}{c}\right)_{\square}}{\left(\frac{\sigma_w \cdot I}{c}\right)_{\circ}} = \frac{I_{\square}}{I_{\circ}} \times \frac{c_{\circ}}{c_{\square}} = \frac{\frac{1}{12} \left(\frac{L}{4}\right)^3 t}{\pi \left(\frac{L}{2\pi}\right)^3 t} \times \frac{\frac{L}{2\pi}}{\frac{L}{4}}$$

$$= \frac{2 \times 1 \times \pi^3}{3 \times 4 \times 4 \times 4} \times \frac{1}{2\pi} = \left[\frac{\pi}{3} \right]$$

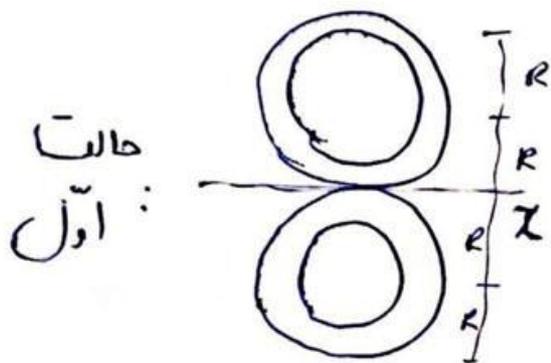
۵۱- از دو لوله جدار نازک یکسان که به طور طولی به یکدیگر جوش شده‌اند (به صورت 8) به عنوان تیر استفاده خواهد شد. نسبت اساس مقطع الاستیک تیر حاصل حول محور مماس مشترک دو دایره به اساس مقطع الاستیک حول محور گذشته از مرکز دو لوله (دایره) چقدر است؟

۱/۲۵ (۱)

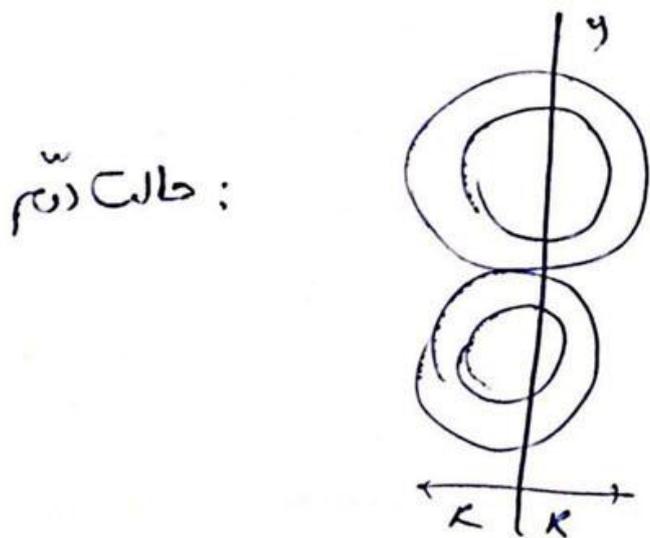
۱/۵ (۲)

۲ (۳)

$\frac{\pi}{۲}$ (۴)

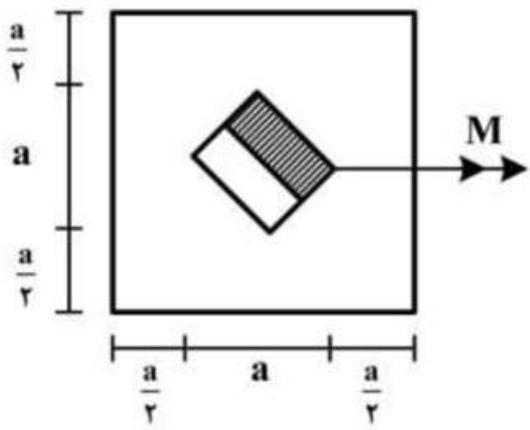
$$\Rightarrow S_x = \frac{2[\pi R^2 t + (\pi R t) R^2]}{2R} = \frac{3}{2} \pi R^2 t$$

$$\Rightarrow S_y = \frac{2[\pi R^2 t]}{R} = 2\pi R^2 t$$

$$\Rightarrow \frac{S_x}{S_y} = \frac{3}{4} = 0.75$$

۵۲- با توجه به مقطع مطابق شکل، نیروی اعمال شده به قسمت هاشور خورده ناشی از لنگر خمشی M چه ضربی از

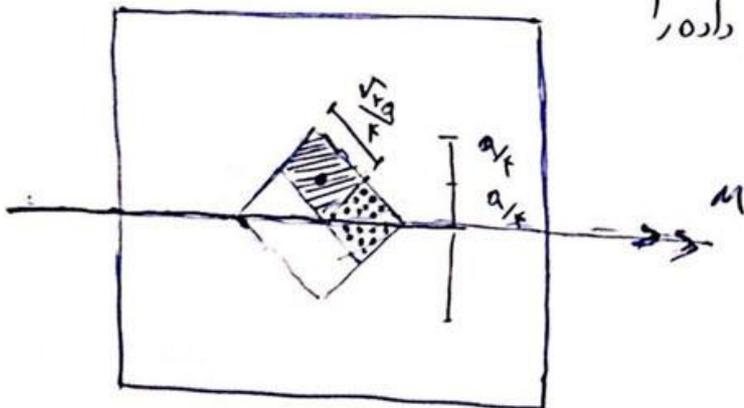

- $\frac{M}{a}$ است؟
- (۱) $\frac{1}{32}$
  - (۲) $\frac{\sqrt{2}}{32}$
  - (۳) $\frac{3}{128}$
  - (۴) $\frac{3\sqrt{2}}{128}$

$$F = \frac{M Q}{I}$$

یک قسمت هاشور بالای تار فنی دیدی هست
 آن پایین تار فنی می باشد که با تقصیرین
 نمایش داده شده که این نیردها هم رفتی
 می کنند و قیاس گویست خط چین نشان داده را

در نظر بگیریم :

$$\Rightarrow F = \frac{M \times \left(\frac{\sqrt{2}}{4}a\right)^2 \times \frac{a}{4}}{\frac{(2a)^2}{12}} = \frac{3}{128} \left[\frac{M}{a} \right]$$

۵۳- دمای یک میله دو سرگیردار AB (A سمت چپ) با سطح مقطع ثابت A، طول L، مدول ارتجاعی E و ضریب انبساط حرارتی α به طور یکنواخت از T_A در A تا T_B در B تغییر می‌کند، به طوری که در هر نقطه تیر به فاصله x از تکیه‌گاه A، رابطه $T = T_A + x(T_B - T_A)/L$ برقرار است. نیرویی که میله بر تکیه‌گاه‌های صلب A و B وارد می‌کند، کدام است؟ (در ابتدا نیروی محوری در میله وجود ندارد و دمای آن T_A است)

$$\alpha EA(T_B - 2T_A) \quad (2)$$

$$\frac{\alpha EA}{2}(T_B - T_A) \quad (1)$$

$$2\alpha EA(T_B - T_A) \quad (4)$$

$$\alpha EA(2T_B - T_A) \quad (3)$$

دمای اولیسی کل طور تیر در ابتدا T_A است پس:

$$\text{مطابق با سازگاری:} \quad \int_0^L \alpha \Delta T(x) \cdot dx = \frac{FL}{EA}$$

$$\Rightarrow \int_0^L \alpha (T(x) - T_A) dx = \frac{FL}{EA}$$

$$\Rightarrow \alpha \int_0^L T_A + \frac{x}{L}(T_B - T_A) - T_A dx = \frac{FL}{EA}$$

$$\Rightarrow (T_B - T_A) \frac{\alpha}{L} \times \frac{L^2}{2} = \frac{FL}{EA}$$

$$\Rightarrow F = 2\alpha EA (T_B - T_A)$$

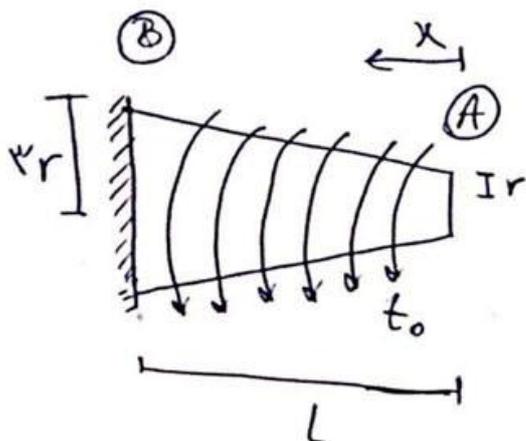
۵۴- یک مخروط ناقص توپر افقی طره‌ای به طول ۳m که شعاع مقطع آن در انتهای آزاد برابر ۴cm و در تکیه‌گاه برابر ۱۲cm است، در طول محور خود تحت اثر لنگر پیچشی گسترده یکنواخت با شدت t_0 قرار دارد. اگر تنش برشی مجاز مصالح برابر با 100 MPa باشد، حداکثر مقدار t_0 بر حسب kN.m/m کدام است؟

(۱) $7,2\pi$

(۲) $14,4\pi$

(۳) $28,8\pi$

(۴) $57,6\pi$

عبارت خط تغییرات شعاع
 $r(x) = r + \frac{2x}{L}r$
 $\Rightarrow r(x) = \frac{2r}{L} \left(x + \frac{L}{2} \right)$

$$\tau(x) = \frac{(t_0 x) r(x)}{\frac{\pi}{2} [r(x)]^2} = \frac{t_0 x}{\frac{\pi}{2} r(x)} = \frac{2 t_0 x}{\pi \cdot \left[\frac{2r}{L} \left(x + \frac{L}{2} \right) \right]}$$

$$\Rightarrow \tau(x) = \frac{t_0 L^2}{4\pi r^3} \cdot \frac{x}{\left(x + \frac{L}{2} \right)^2}$$

حال باید ببینیم $\tau(x)$ کجا حداکثر می‌شود:

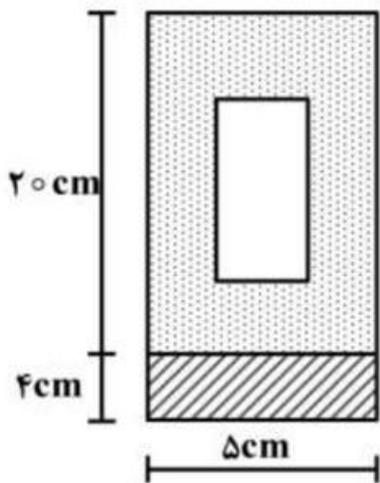
$$\tau'(x) = 0 \rightarrow \frac{\left(x + \frac{L}{2} \right)^2 - 2x \left(x + \frac{L}{2} \right)}{\left(x + \frac{L}{2} \right)^4} = 0 \rightarrow x + \frac{L}{2} - 2x = 0 \rightarrow x = \frac{L}{4}$$

$$\Rightarrow \tau_{(max)} = \frac{t_0 L^2}{4\pi r^3} \times \frac{L/4}{\left(\frac{3L}{4} \right)^2} = \frac{F t_0 L}{27\pi r^3} \leq \tau_w \rightarrow t_0 \leq \frac{27\pi r^3 \tau_w}{FL}$$

$$\Rightarrow t_0 \leq \frac{27\pi \times \left(\frac{F}{100} \right)^3 \times 100 \times 10^6 \times \frac{N}{m^2}}{F \times 3} = 14,4\pi$$

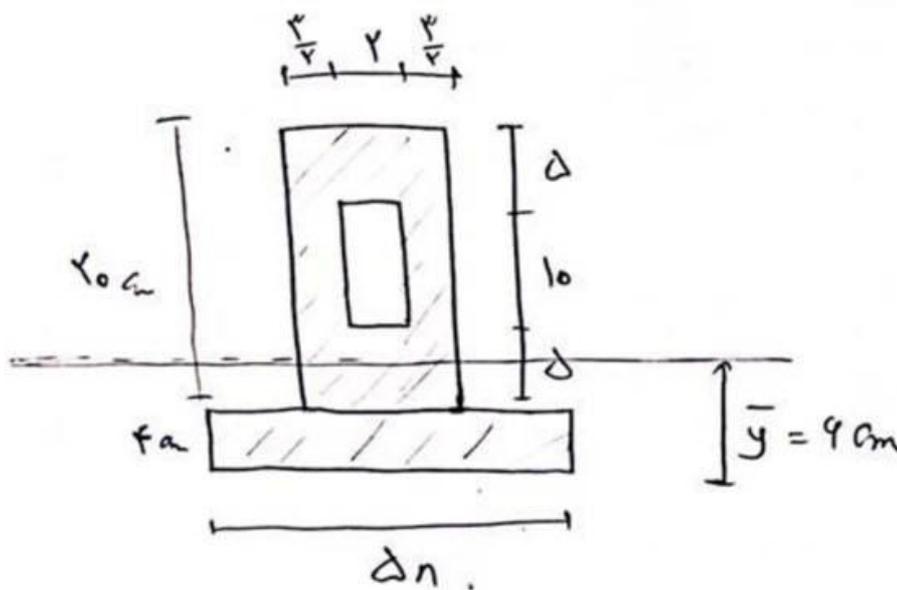
که در حد است

۵۵- مقطع مرکب مطابق شکل از دو ماده مختلف با مدول ارتجاعی E_1 و E_2 تشکیل یافته است. مقطع اول در وسط خود دارای حفره‌ای مستطیل شکل به ابعاد 2×10 سانتی‌متر است. نسبت E_1 به E_2 کدام باشد تا فاصله تار خنثی از تراز پائینی مقطع برابر 6 cm شود؟

- ۱۰ (۱)
- ۹٫۲۵ (۲)
- ۸ (۳)
- ۷٫۲۵ (۴)

مقطع را تبدیل کنی:

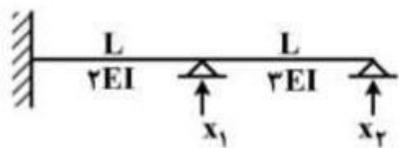
برای ماسون‌تو صفت E_1
 راه صورت یک مستطیل تبدیل
 و تو خالی در نظر می‌گیریم.

$$\Rightarrow \bar{y} = \frac{(\delta n \times 4)(2) + (\delta \times 20)(14) - (2 \times 10)(14)}{(\delta n \times 4) + (\delta \times 20) - (2 \times 10)} = 6$$

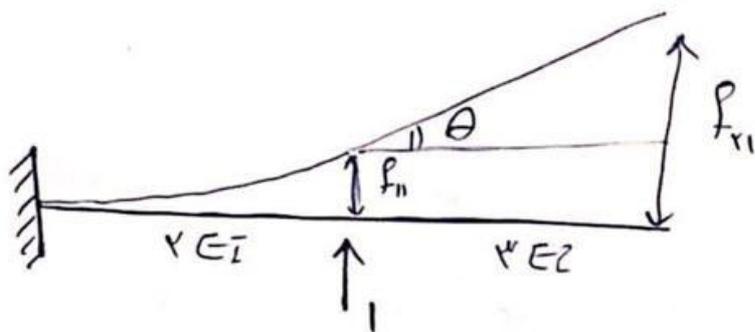
$$\Rightarrow 6 [20n + 10] = 4n + (10 \times 14)$$

$$\Rightarrow 12n + 60 = 4n + 140 \Rightarrow 8n = 80 \Rightarrow n = 10$$

۵۶- فقط با در نظر گرفتن اثر خمشی، درایه ستون دوم و سطر اول ماتریس نرمی تیر نامعین زیر چقدر می شود؟

- $\frac{\delta L^2}{6EI}$ (۱)
- $\frac{\delta L^2}{12EI}$ (۲)
- $\frac{\delta L^2}{18EI}$ (۳)
- $\frac{\delta L^2}{24EI}$ (۴)

$$[f] = \begin{bmatrix} f_{11} & f_{12} \\ f_{21} & f_{22} \end{bmatrix}$$

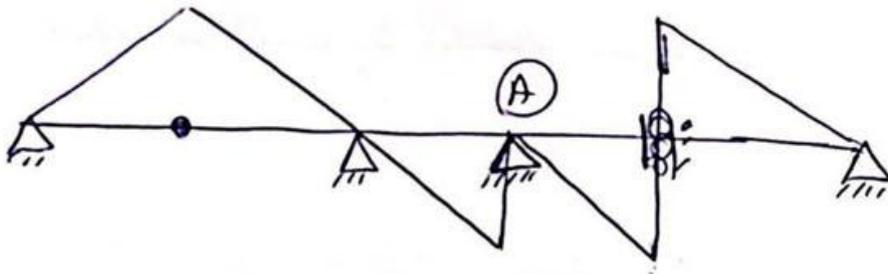
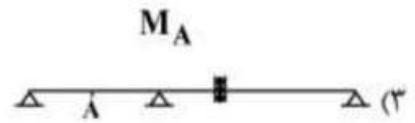
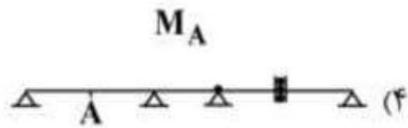
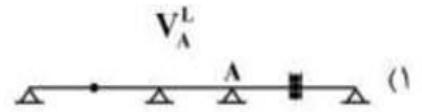
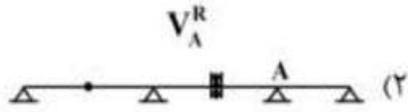
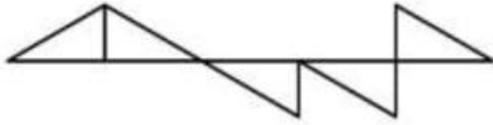
اعمال بار واحد در درجه آزادی!

به دلیل ستون $f_{12} = f_{21}$

$$\Rightarrow f_{11} = \frac{1(L^3)}{3(2EI)} = \frac{L^3}{4EI}$$

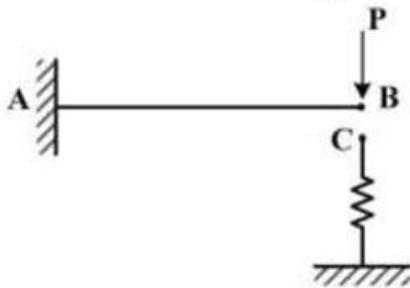
$$f_{21} = f_{11} + \theta \times L = \frac{L^3}{4EI} + \frac{L^2}{2(2EI)} \times L = \frac{\delta L^3}{12EI}$$

۵۷- شکل زیر خط تأثیر چه کمیتی و متعلق به کدام تیر معین است؟

پرش است پس بیابید تکیه‌گاه A ← V_A^L

۵۸- تیر طره به طول L و سختی خمشی EI مطابق شکل مفروض است. مقدار نیروی P از صفر شروع شده و زیاد می شود تا نقطه B به نقطه C برسد و سپس سرتیر و فنر با هم حرکت کنند. در صورتی که فاصله قائم نقاط B و C برابر δ و سختی فنر برابر $K = \frac{EI}{L^3}$ باشد، به ازاء چه مقدار از P بر حسب $\frac{EI\delta}{L^3}$ تغییر مکان نقطه B به میزان 3δ به سمت پایین خواهد بود؟

- ۳ (۱)
- ۴ (۲)
- ۸ (۳)
- ۱۱ (۴)

یک مقدار از نیروی صرفاً جانبی δ [گپ بین B و C] می خورد، سپس وقتی تیر به C رسید، فنر تیر عملکردی دارند:

مرحله اول:
$$\frac{F_1 L^3}{3EI} = \delta \rightarrow F_1 = \frac{3EI\delta}{L^3}$$

مرحله دوم:
$$\left\{ \begin{array}{l} F_{2+} = (2\delta) [فنر] = \frac{2EI\delta}{L^3} \\ F_{2-} = (2\delta) \left(\frac{3EI}{L^3} \right) = \frac{6EI\delta}{L^3} \end{array} \right. \left. \begin{array}{l} \text{عملکرد} \\ \text{صدانه} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow P = \underset{1}{\text{نیروی مرکزی}} + \underset{2}{\text{نیروی مرکزی}} = F_1 + F_{2+} + F_{2-} = \frac{11EI\delta}{L^3}$$

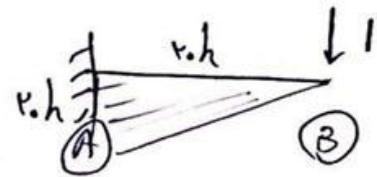
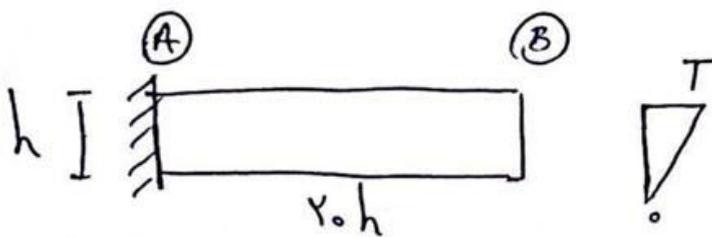
۵۹- در تیر طره AB (B انتهای آزاد) به طول L و سختی خمشی EI، اگر طول تیر ۲۰ برابر عمق (ارتفاع) مقطع مستطیلی آن، اختلاف دمای تار بالا و پایین مقطع برابر T و ضریب انبساط حرارتی برابر α باشند، با فرض توزیع خطی دما در مقطع، دوران و جابه‌جایی قائم نقطه B به ترتیب از راست به چپ چقدر است؟

$$\frac{10\alpha TL}{EI} \text{ و } \frac{10\alpha T}{EI} \quad (1)$$

$$\frac{20\alpha TL}{EI} \text{ و } \frac{10\alpha T}{EI} \quad (2)$$

$$10\alpha TL \text{ و } 20\alpha T \quad (3)$$

$$20\alpha TL \text{ و } 20\alpha T \quad (4)$$

سازه‌های دایره

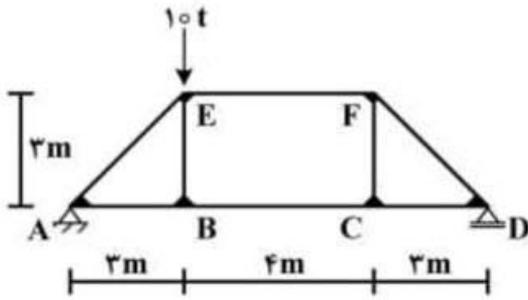
(سازه‌های دایره)

$$1 \times \delta_{r_B} = \int_0^{20h} m(x) \frac{T_u - T_d}{h} \cdot \alpha \cdot dx = \frac{T\alpha}{h} \int m(x) = \frac{T\alpha}{h} \times \left(\frac{20h \times 20h}{2} \right)$$

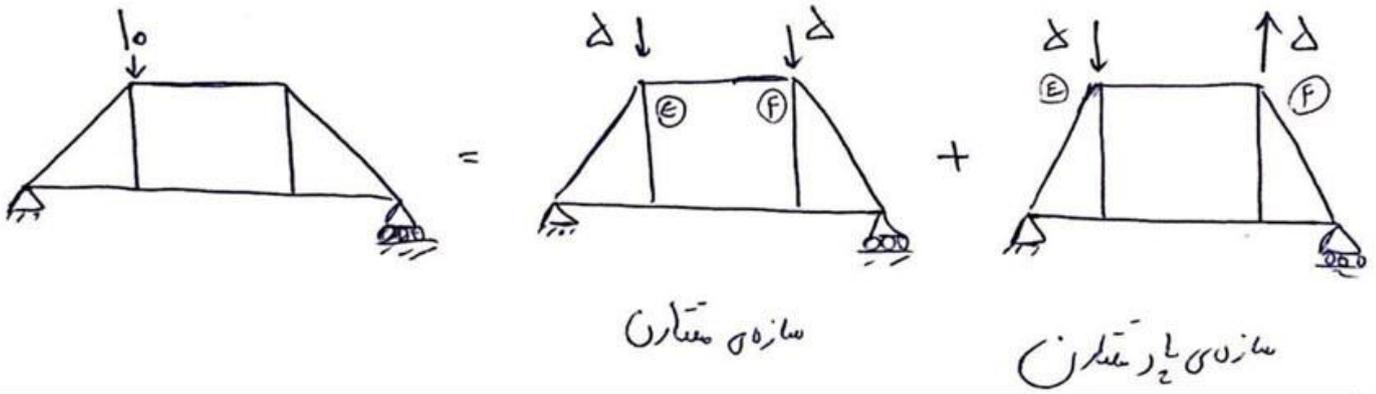
$$\Rightarrow \delta_{r_B} = T\alpha \times 200h \xrightarrow{h = \frac{L}{20}} \delta_{r_B} = T\alpha \times 200 \times \frac{L}{20} = 10\alpha TL$$

$$\rightarrow \theta_B = \frac{T\alpha}{h} \int m(x) = \frac{T\alpha}{h} \times 200h = 20\alpha T$$

۶۰- در قاب مطابق شکل اگر نسبت سختی خمشی به طول اعضا، همگی برابر و ثابت باشند، نیروی محوری عضو EF چند تن برآورد می‌شود؟

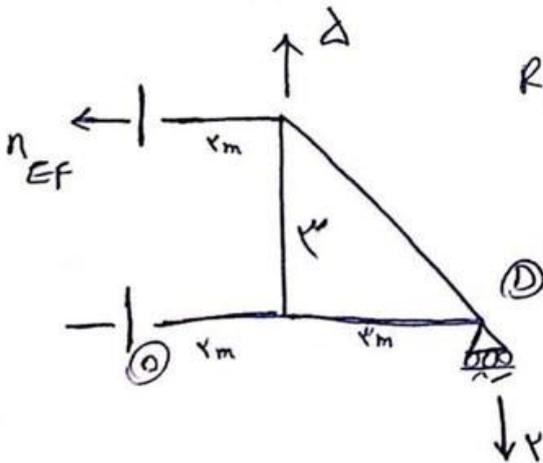
- (۱) صفر
- (۲) ۵
- (۳) $5\sqrt{2}$
- (۴) ۱۰

سازه‌ی یار معیار را از وسط نصف می‌کنیم:

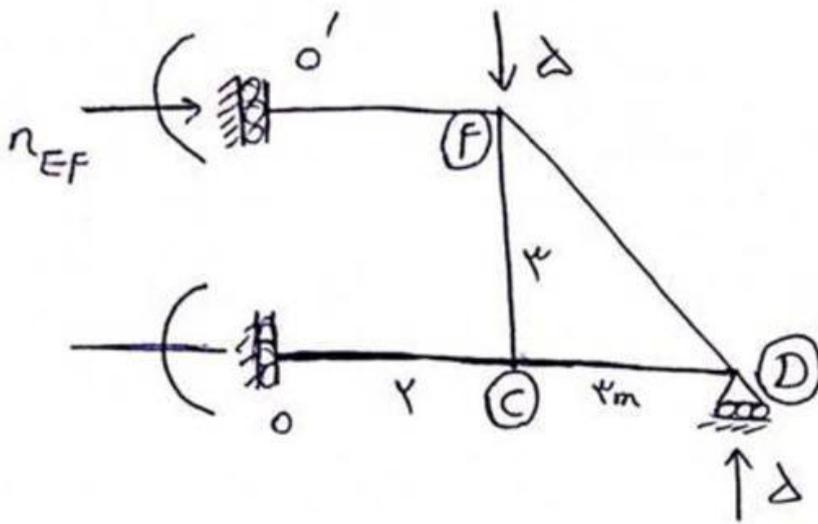
ابتدا در کل سازه مقطع زده و $R_D = 2\gamma$ را می‌یابیم:

در محل تقاطع سطح مقطع می‌زنیم:

$$\sum M_o = 0 \rightarrow 2(\gamma) = \delta(\gamma) + N_{EF} \times 3 \Rightarrow N_{EF} = 0$$

حالت سازهی ستابرن:

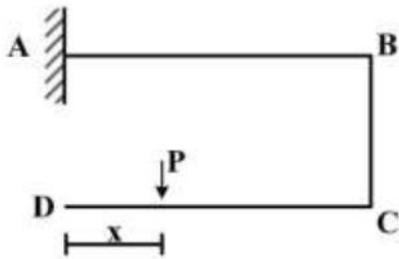
در این حالت می‌توان اینگونه استدلال کرد که سازه بارگذاری گره‌ای دارد و عملکرد خمشی ندارد یا به عبارتی فقط عملکرد خرابی دارد پس:

$$\mu_0 = \mu_{0'} = 0$$

$$\sum \mu_0 = 0 \rightarrow (n_{EF})(3) + \delta(2) = \delta(5)$$

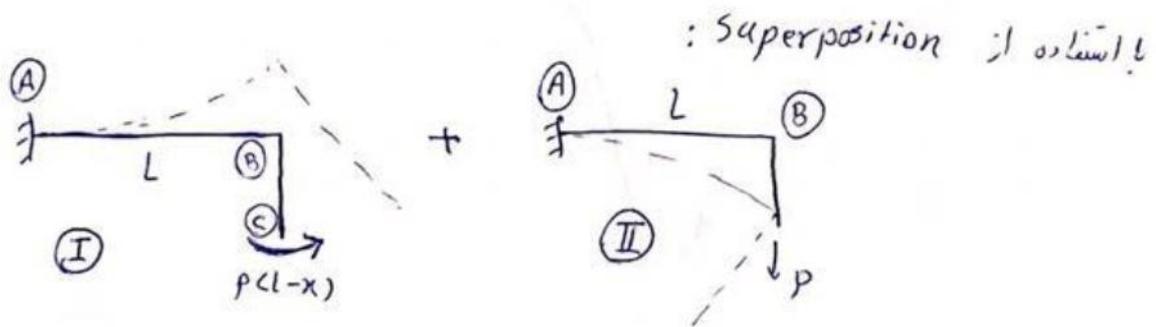
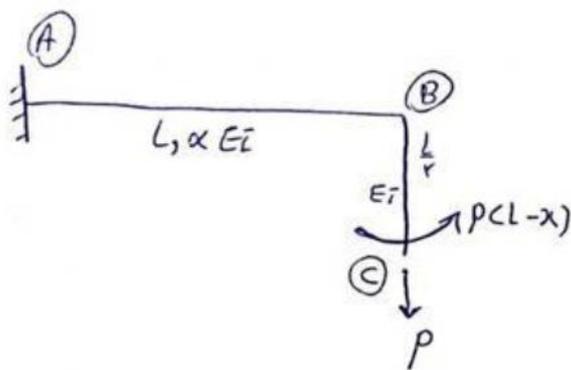
$$\Rightarrow n_{EF} = \delta$$

۶۱- در سازه مطابق شکل، $AB = DC = 2BC = L$ و سختی خمشی DC و BC برابر EI و سختی خمشی AB برابر αEI می‌باشند. به‌ازای چه مقدار x جابه‌جایی افقی گره C مستقل از α است؟

- (۱) $\frac{L}{4}$
- (۲) $\frac{L}{3}$
- (۳) $\frac{L}{2}$
- (۴) L

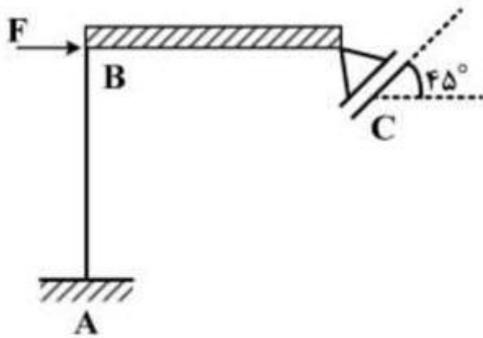
بار P را به نسبتی ϵ منتقل می‌کنیم:

در سازه I عوامل انتقال افقی ϵ ، گشت $P(L-x)$ در تیر BC و θ در تیر AB است و در سازه II عوامل انتقال افقی ϵ فقط θ تیر AB وجود دارد که اگر این عوامل هم را فرضی کنیم، αEI تا تیری ندارد:

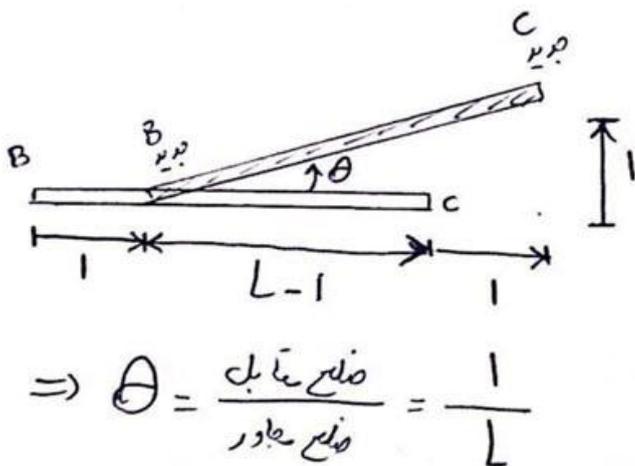
$$\left(\frac{ML}{\alpha EI}\right)_I = \left(\frac{PL^2}{2(\alpha EI)}\right)_{II} \Rightarrow P(L-x)L = \frac{PL^2}{2} \Rightarrow x = \frac{L}{2}$$

۶۲- در سازه مطابق شکل، $AB = BC = L$ و تیر BC صلب و سختی خمشی ستون AB برابر EI می‌باشند. مقدار نیروی F برای ایجاد تغییر مکان افقی واحد در B چه ضربی از $\frac{EI}{L^3}$ است؟

- (۱) ۱۲
- (۲) ۲۴
- (۳) ۲۸
- (۴) $۱۶\sqrt{۲}$

تغییر مکان مابین مابعد BC را رسم می‌کنیم.

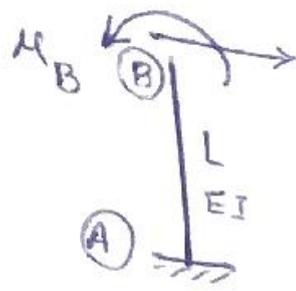

C ، چون زاویه شیب ۴۵° صریح بوده، وقتی یک واحد به سمت راست می‌آید، یک واحد هم بالایی رود

$$\Rightarrow \theta = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{ضلع مجاور}} = \frac{1}{L}$$

حال اگر فرض شود گشتی که در B ایجاد می‌شود M باشد، داریم:

$$\theta_B = \frac{1}{L}$$

$$\textcircled{\text{I}} \quad \delta_{H_B} = \frac{V_B L^3}{3EI} - \frac{M_B L^2}{2EI} = 1$$

$$\textcircled{\text{II}} \quad \theta_B = \frac{M_B L}{EI} - \frac{V_B L^2}{2EI} = \frac{1}{L}$$

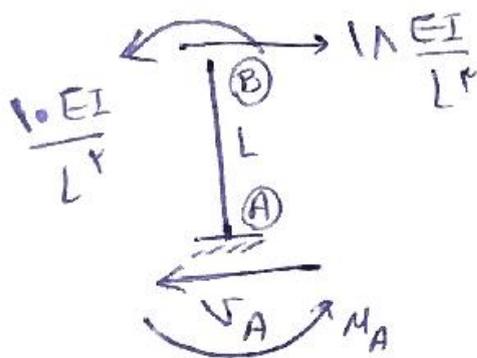
: سب

$$\textcircled{\text{I}} \Rightarrow V_B L = \frac{3EI}{L^2} + \frac{3}{2} M_B \longrightarrow \textcircled{\text{II}}$$

$$\Rightarrow \frac{M_B L}{EI} - \frac{L}{2EI} \left[\frac{3EI}{L^2} + \frac{3}{2} M_B \right] = \frac{1}{L} \Rightarrow \frac{M_B L}{EI} = \frac{\Delta}{2L}$$

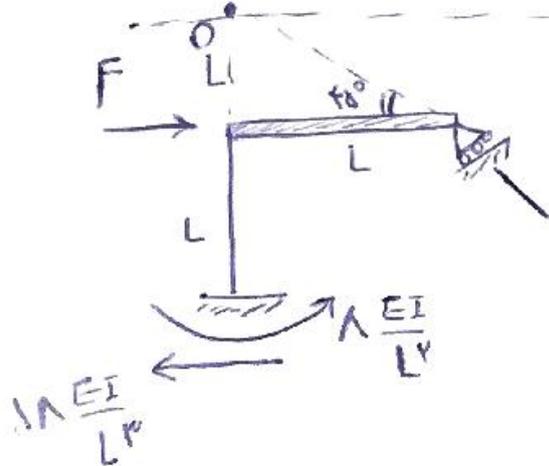
$$\Rightarrow M_B = \frac{1.0 \cdot EI}{L^2} \Rightarrow V_B = 1.8 \frac{EI}{L^3}$$

حال داریم:

$$\sum F_x = 0 \rightarrow V_A = 1.8 \frac{EI}{L^3}$$

$$\Rightarrow \sum M_A = 0 \rightarrow M_A = 1.0 \frac{EI}{L^2}$$

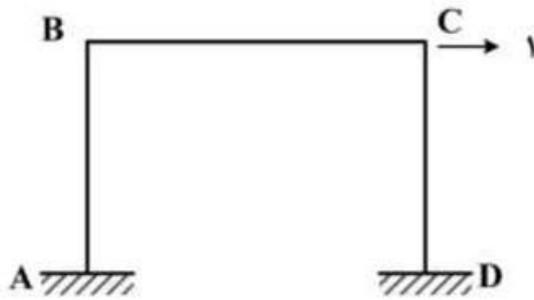

$$\sum M_O = 0 \rightarrow FL + \frac{1.0 EI}{L^2} = \frac{1.8 EI}{L^3} (L)$$

کل قباب :

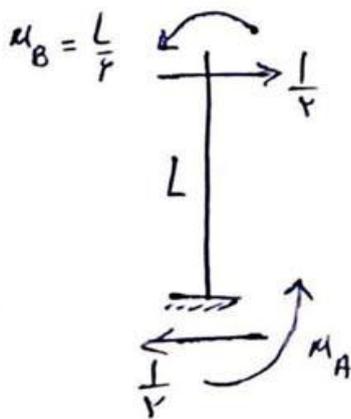
$$\Rightarrow F = 1.8 \frac{EI}{L^3}$$

۶۳- در سازه قابی مطابق شکل $AB = BC = DC = L$ و سختی خمشی دو ستون AB و CD برابر EI و سختی خمشی تیر BC برابر αEI می‌باشند. اگر در تحلیل قاب متقارن فوق، لنگر M_{BA} برابر $\frac{L}{6}$ (در جهت خلاف حرکت عقربه‌های ساعت) باشد، آنگاه چرخش تکیه‌گاه A به میزان β چه تغییر مکان افقی در C ایجاد می‌کند؟

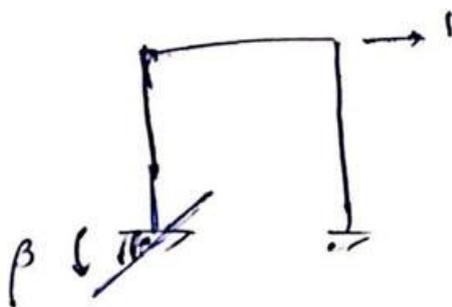
- (۱) $\frac{\beta L}{2}$
- (۲) $\frac{\beta L}{3}$
- (۳) $\frac{\beta L}{4}$
- (۴) $\frac{\beta L}{6}$

مطابق با اصل بتارن در قاب نشان داده شده: $A_x = D_x = \frac{1}{4}$ [جهت چپ]

با در نظر گرفتن ستون AB :

$$\sum \mathcal{M}_A = 0 \rightarrow \mathcal{M}_A + \frac{L}{6} = \frac{1}{4} \langle L \rangle \Rightarrow \mathcal{M}_A = \frac{L}{3}$$

مطابق اصل کار مجازی:

$$1 \times \delta_{H_c} + W_R = 0$$

$$\Rightarrow \delta_{H_c} + \rho \left(\frac{L}{3} \right) = 0$$

$$\Rightarrow |\delta_{H_c}| = \frac{\beta L}{3}$$

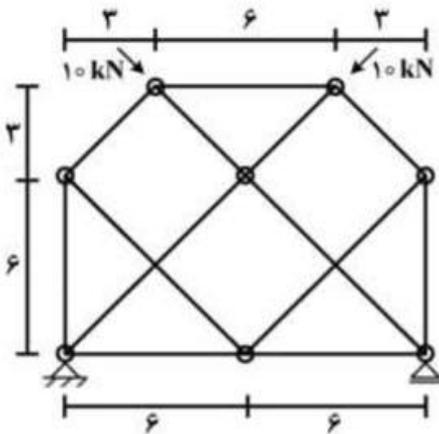
۶۴- در سازه خرابایی مطابق شکل، ابعاد به متر هستند. کدام یک از عبارات زیر در مورد این سازه صحیح است؟

(۱) سازه معین و دارای چهار عضو با نیروی داخلی 10 kN می باشد.

(۲) سازه معین و دارای شش عضو صفر نیرویی می باشد.

(۳) سازه ناپایدار است.

(۴) سازه نامعین است.

در ابتدا پایداری - ناپایداری را بررسی می کنیم:

نکته: اگر در یک فریم بدون هیچ گونه بارگذاری، تمام نیروی اعضا صفر بدست آید، فریم پایدار است.

با فرض نبودن نیروی 10 kN ؛ $\overline{BG}$ و $\overline{GE}$ ← $\overline{AB}$ ، $\overline{BC}$ ، $\overline{DE}$ ، $\overline{EF}$ ، $\overline{CH}$ ، $\overline{DH}$
 (تقابل - تقارن) (یک بند و ۲ بند)

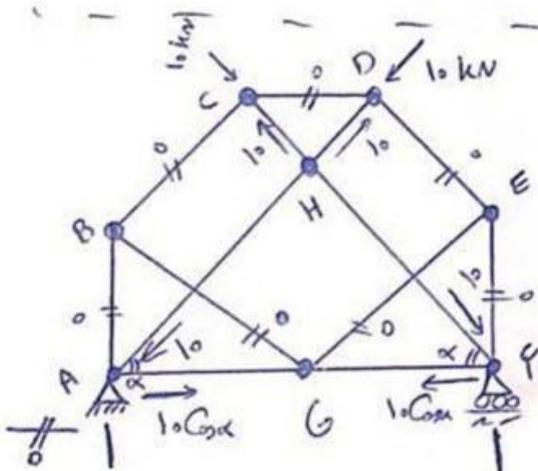
← $\overline{GF}$ و $\overline{AG}$ (تقابل در گره ها)
 صفر

حال داریم: CD بی مورد تقارن ← صفر

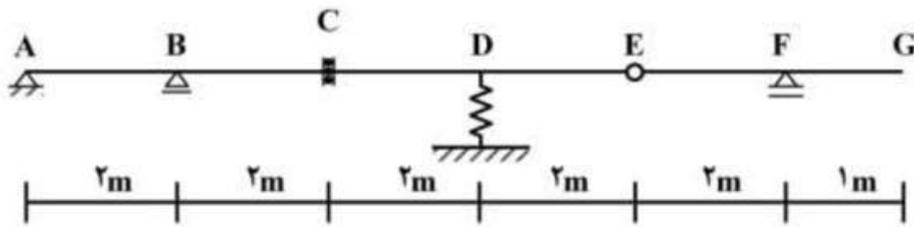
نیروی اعضای CH ، HD ، AH ، HF ← 10

نیروی اعضای GF ، AG ← $10\cos\alpha$

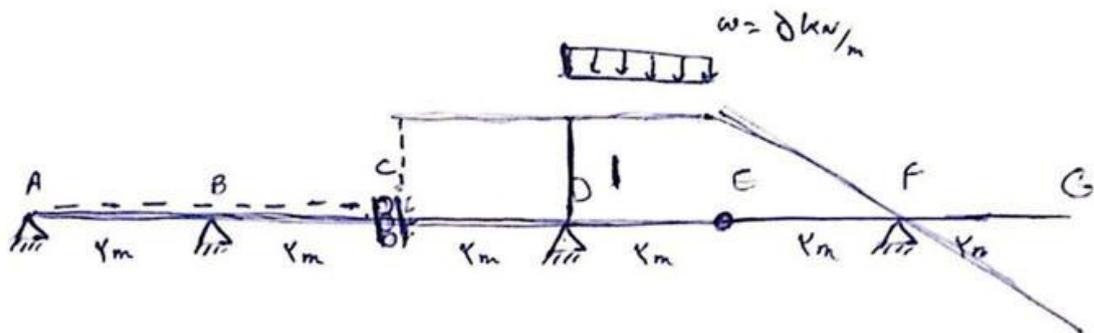
سازه معین و چهار عضو 10 کلونیونی دارد.

۶۵- بار گسترده‌ای به طول ۲ متر با شدت یکنواخت $5 \frac{kN}{m}$ از چپ به راست از روی تیر مطابق شکل عبور می‌کند. این بار در چه موقعیتی (دهانه‌ای) قرار داشته باشد تا حداکثر تغییر مکان در فنر ایجاد گردد. در ضمن مقدار این تغییر مکان چند سانتی‌متر برآورد می‌شود؟ (سختی فنر برابر $200 \frac{kN}{m}$ می‌باشد).

- ۱) ۲,۵ - BC
- ۲) ۲,۵ - CD
- ۳) ۵ - DE
- ۴) ۵ - EF

$$R_{D_{max}} = 5 \times 2 = 10 \text{ kN}$$

$$F_{max} = R_{D_{max}} \Rightarrow \delta_{max} = \frac{F_{max}}{k} = \frac{10 \text{ (kN)}}{200 \left(\frac{kN}{m}\right)} = \frac{1}{20} \text{ (m)} = 5 \text{ cm}$$

CD و DE دهانه